

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

V. aastakäik.

Kesknädalal, 12. novembril 1924. a.

V. aastakäik.

Tango- ja jalgpallimaalt.

Lõuna-Ameerika jalgpallioludest.

Uruguai tõusuajast kuni Pariisi triumfini.

Lõuna-Ameerika põuase taeva all.

Ilmasõjast ja majanduslistest kriisidest kurnatud eurooplasele tõuseb L.-Ameerika vaatepiirile mingi ilmutusena unistusilmast, ihaldatava kaananina. Sest on möödunud vast mõned aastad, kui Argentiina vallutas tantsujanuse Euroopa oma tango kirglike helide ja kaunite rütmidega. Praegugi kestub sarnane import L.-Ameerikast ikka edasi luues järjest kasvavaid illusioone sest kirglikest ja kaunihingelisest tõust, kes tantsib ja teutseb keset kõige muinasjutulisemaid loodusrikkusi.

Nüüd avas L.-Ameerika tänavu Pariisis spordihuvilisele vanailmale uue üllatuse oma tõu rikkalikust tüsedusest — kõik Euroopa maneri senised jalgpallikuulsused võideti seninägematu peenetehnilise ja mängiva üleolekuga. Vanailma vaimustus oli suur ja võitjatele — Uruguaile — juubeldati tugevalt.

Et Uruguai L.-Ameerikas mingi erik ei ole, vaid üldisel tasapinnal seisev üksus, selle üle hakkasid kohe kuuldused feiselt-poolt ookeani tulema niipea kui Uruguai oma kodumaale oli jõudnud. Selgus, et Argentiina temale täielikult vääriline vastane on, kes kohati isegi teda võita võib.

Argentiina ja Uruguai, pampasside ja savannide tuline tõug, sugulane üksteisega vere poolest, Romaani algupäraga. Terve kuid muutlik kliima sagedate äikesetormidega, põliste laante ja lagendikudega, mägedega, kus rauda, tina, kulda, hõbedat. Maa päriselanikud charruasid ja muud suhuharud olid vahva tõug, langeid kuni viimasteni sissetungivate hispaanlaste ja itaallaste ees ja praegu püüab neist ainult mälestus ja leitakse nende vanu sõjakirveid ja odaotsi La-Plata liivastelt kallastelt. 18. aastasajal hakati sisse vedama sinna neegreid, kuid neil ei olnud pikka aega nad langesid liigjoomise, tiisikuse ja pidalitõve ohvriks, mille tõttu nende sugu seal väljasures on. Andrade oli Uruguai meeskonnas siiski tsiviliseerunud neegritõu suurejooneline edustaja ja löikas Pariisi jalgpalliturniiril

Uruguai olümpia meeskond,

kes Pariisis suure ülekaaluga võitjaks tuli. Vasakult esimene mängija Romano, Vidal, Arispe, Mazzali, Andrade, Ghierra, Urdinaran, Nasazzi. Alumine rida: Scarone, Petrone, Cea.

andekama ja korrektsema mängija looberid.

Argentiina Lõuna-Ameerika jalgpalli hällina.

Et jalgpalli kõrge tasapind L.-Ameerikas mitte viimaste aastate saavutus ei ole, vaid ligi terve inim põlve kestvuse käinud orgaanilise arenemise produkt, tõendavad andmed, mida meie oma L.-Ameerika kaastöoliselt oleme saanud.

19. aastasaja lõpupoolel matkas Euroopast L.-Ameerikasse Inglise ülikooli õppejõud Mack ja asutas Buenos-Aires'is kooli, mida ta English High School nimetas. Meelelahutusena õppetegevuse vahepeal hakkas ta oma õpilastega jalgpalli harrastama. See leidis soodsa pinna ja peagi hakkasid ka teised õpetajad jalgpallist huvituma. Varsti moodustasid meeskonnad, kellest Macki juhatus all seisev

omale nime C. A. Alumni (Spordiklubi Õpilane) valis.

Ei läinud kaua aastaid, kui seltsid juba sedavõrd arenenud olid, et jalgpalliliidu asutasid, mis hiljem ka FIFA'sse sisse astus. Liidus oli väljapaistvamaks seltsiks Alumni ja juba esimesel aastal võitsid Mr. Macki õpilased Argentiina meistrivõistlused. Kuid sellega ei jäänud nad veel peatama, tervelt kaheksa aastat järgimööda tulid nad meistriks. Vahepeal aga oli ka juba C. A. Alumni'le tõsiseid konkurente kerkinud, nagu C. A. San Isidro, Boca Juniors, Racing ja üle kõige veel Belgrano, Buenos-Aires'i ühest eslinnast võrsunud ja selle nime kandev meeskond, kes peaaegu kogu Inglise kolonistidest koosnes.

Macki õpilased olid enamuses Inglise vanemate lapsed, kuid kuulusid kohalikele (Järg 2. leheküljel.)

Lõuna-Ameerika jalgpall.

(1. lehekülje järg.)

kude määruste järel sõjaväekohustuse alla. Nii juhtus, et Alumni paremad mängijad ühes teiste klubide väljapaistvamate jõududega sõjaväes teenisid ja 1-ses jalgaväerügemendis Palermo linnakeses kokku sattusid. Sõjaväe esivõistlused võitis 1. rügement suure ülekaaluga.

Alumni meeskonna kuulsused olid viis venda Brown'id, Inglise päritoluga, kellest ütelda ei teatud, missugune neist kõige parem on. Kohati peeti sellena backi Jorge't (vanem vend), siis väravavahti Carlo'st, vahel parempoolset backi Juan'i, mõnikord parempoolset siseajajat Alfredo't ja kohati löögivõimsat vasakut siseajajat Eliseo't. Need kõik olid Argentiina lugupeetud internatsionaalid.

Sel ajal kui Alumni täies õitseas seis, ei olnud väiksest Uruguast talle veel ühtki vastast. Alumni hiilgav koosseis oli: Laforia; Juan ja Jorge Brown; Clark, Mack (õpetaja), Browne; Weiss, Alfredo Brown, F. Waltson-Hutton, Eliseo Brown ja Schalck. Ka omamaa klubidest suutis vast C. A. San Isidro omal väljal kord viigini 1:1 jõuda, kuid pidi järgmisel kohtamisel 9:0-ga lahkuma. Tagajärg tõusis selle tõttu nii kõrgele, et Isidro väravavaht Wilson oli võistluse pöörises Eliseo Brownile mänguseisu juures 0:0 rusikaga näkku löönud.

Uruguai tõstab pea.

Ka Uruguai arenes pikkamööda nahkse sfääri käsituskunstis. Esiotsa käis küll Argentiina temaga lühidalt ümber — tagajärjed 2:0, 4:1 ja isegi 6:0 Argentiina kasuks ei olnud mingid haruldused. Sarnased kohtamised leidsid vaheldamisi aset aastate jooksul Buenos-Airesis ja Montevideos. Ilmasõja alguspäeviks suutis aga Uruguai juba jõudude vahekorra tasakaalu viia ja võidud kujunesid äärmiselt nappidena, kord ühe, kord teise kasuks. Enamuses võitis kumbki oma kodumaal.

Ilmasõja kestvusel tekkis Argentiina jalgpalliliidus lõhe ja temasse kogunud ligi

1000 jalgpalliseltsi jagunesid kahte liitu — Federation ja Association. Lõhe mõjus ka maa mängukvaliteedi nõrgenemiseks kaasa ja Uruguail, kes tublilt ühte hoidis, õnnestus domineerivat kohta L.-Ameerika jalgpallis enesele võita. Sest ajast on Uruguai sagedamalt L.-Ameerika meister olnud, lüües Argentiinat, Brasiiliat, Tshiiilit ja Paraguait. Sellega ei ole öeldud, et Argentiinas meeskondi ei leiduks, kes Uruguait võita võiksid, nad kuuluvad vaid teise liitu, kellega kunaski ühist meeskonda ei suudeta moodustada.

Uruguai murused biljardilauad.

Nii võib õigusega nimetada Uruguai suurepäraseid jalgpallivälje, millega kogu maa on tihedalt üle külvatud. Jalgpallihooaeg valitseb harilikult aprillist novembrini, teised kuud harrastakse sõudmist, kergejõustikku, ujumist jne., millega ka tähelepanuväärsele kõrgusele on jõutud. Sportimiseks on rahval küllalt aega, igasugune töö lõpeb enamuses 3—4 p. l. ja siis koguvad vanad kui noored seisuse peale vaatamata spordiväljadele. Väljad asuvad enamasti eeslinnades, sagedasti tuntavas kauguses, kuid see ei ole mingiks takistuseks. Võistlusi sõidetakse jälgima sagedasti kuni 1000 kilomeetri taha ja võistlejad ei saa ka sel puhul mingit tasu, vaid on sunnitud sõidupileti lunastamiseks oma rahatasku välja võtma. Nii on sport seal täielikult amatöörne. Erand on muidugi sarnane pikk võistlusreis, kui kevadine Euroopa-turnee, kus mitmed kuud tuli võõrsil viibida. Siis oli valitsuse toetus loomulik.

Uruguailaste muljed Euroopa jalgpallist.

Ilmameistri tiitliga koju tagasi jõudes võeti kangelas suure aplombiga vastu. Laevale, millega need saabusid, sõitis Montevideost riigi sõjalaevastik vastu saadetuna lõpmatust hulgast eraaurikutest ja mootorpaatidest. Mürisev suur-tükkide saluut ja lakkamatu sireenide

Sportlased leiavad kõige kohasemat
kehakinnitust

E. S. S. „Kalev'i“ einelauas.

Maitserikkad ja toitvad lõuna- ja õhtusöögid,
puhas valmistus ja odavad hinnad.

Austusega

ökonom V. PEEDO.

huilg. Sadamasse jõudes olid kogunud sinna määratud rahvahulgad, kes mängijad kätel presidendi hoone ette kandsid. Uued saluudid ja tervitused. Lõpuks on kord ajalehemeeste käes, kes kangelaste muljeid ja arvamisi ajalehtede veergudel jäädvustavad. Toome allpool mõned nendest.

Sr. Martinez, olümpia meeskonna juht, ütleb: „Uruguai võlgneb tänu oma olümpia võidu eest ülihoole treeningule ja sellele kogemusrikkale võistlusreisile, mida meeskond enne olümpia turniiri Hispaanias pidas.“

Nasazzi, Uruguai meeskonna kapten: „L.-Ameerika oleks võinud kõik neli esimest kohta olümpia turniiril omandada, kui ka Argentiina, Tshiiili ja Paraguai või Brasiilia osa oleksid võtnud. Euroopa meeskondadest olid paremad Tsheho-Slovakkia, Shveits ja Hispaania.“

Romano, väljapaistev vasak ääreaajaja: „Tsheho-Slovakkia oli parim Euroopa meeskond, kuid tal puudus löögioskus.“

Andrade, parempoolne poolkaitsja: „Väljaarvatud Tsheho-Slovakkia ja Prantsuse meeskonnad, olid teised Euroopa meeskonnad mulle võimatult vähe-meeldivad.“

Zibechi: „Euroopa mängijad sarnanevad masinatele ja mängivad väheintelligentselt. Rootslased on külmad ja tuimad, kuid kombineerivad tshehidest paremini. Ka mina usun, et teised L.-Ameerika meeskonnad oleksid võinud Pariisis auhindadele pääseda.“

(Järg 5. leheküljel.)

**Kõrgesse klassi kuuluvaks
jalgpallimeheks
võib tõusta ainult see, kes
järjekindlalt sööb šokolaadi**

Paremad tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja tän. 5, Tallinnas.

O.-ü. „ESTO“

Tallinnas, Pikk t. 47.
Kõnetraat 10-02.

Ainult o.-ü. „ESTOST“ ostab iga spordiharrastaja hooaja sporditarbeid. Hinnad mõõdukad.

Kõige austusega **O.-ü. „ESTO“.**

Amsterdami olümpiaad.

Välismaade ettevalmistused.

9. olümpia mängud peetakse 1928. a. Hollandis — Amsterdams. Kaheksandad Pariisi mängud on alles vast mõne kuu eest lõppenud, kuid juba nüüd on mitmel välismaal alanud ja algamas ettevalmistused Amsterdami vastu.

Sakslased kavatsevad oma sporti, mis Antverpeni ja Pariisi suurest rahvusvahelisest konkurentsist eemal oli, nüüd 1928. a. Amsterdams kõige täielikumalt ja viimseini kättesaadava edukusega esitada. Saksa spordijuhid asuvad õigustatult seisukohal, et lähikese ettevalmistusest heaks esinamiseks ei jätku. Esimese tööna ettevalmistuse alal on sakslastel praegu käsil riigitreeneri ametisse seadmine. Sellele kohale pidi saama Saksa juhtivam spordiõpetaja Waitzer. Viimane on selle ettepaneku tagasi liikunud põhjusel, et tal Nürnbergis spordiriistade äri on, mille juhtimise tõttu tal üldise treeningu juhatamiseks küllaldaselt aega ei leiduks. Viimase asjaolu tõttu asuti uue treeneri leidmisele. Mõnelt poolt on esitatud rootslast Hjerbergi, kes praegu Ameerikas treeneriks on. Siiski ei tundu Hjerberg sakslastele vastuvõetavana, kuna nad leiavad, et Ameerika treenimismetod on lahkuminev Saksa teaduslises alusel seisvast spordiõpetusest. Teistest Saksa parematest spordiõpetajatest — Bäurle (München), Schaer (Charlottenburg) on riigitreeneriks saamiseks kõige rohkem lootust Dr. Schelenz'il (Berliin). Märkida on, et Dr. Schelenz oli läinud aastal Tallinnas Kalevi kergejõustiku kursuste juhatajaks ja hiljem Shveitsi olümpia treeneriks.

Rootslased, kes Pariisi mängudel kergejõustikus Ameerikast. Soomest ja Inglismaast tuntavalt maha jäädes neljandaks jäid, tahavad Amsterdams oma saavutusi tugevalt parandada. Kuna rootslased Antverpenis üldiselt teiseks tulid ja kergejõustikus rohkem kohti omasid kui Pariisis, võtsid nad nüüd Pariisi mängu magu oma liitlasaast. Et seda Amsterdams parandada, on ettevalmistustega juba alatud. Rootsi lehtede poolt Amsterdami mängude vastu ettevalmistamiseks korraldatud koriandus on esialgselt juba annud 40.000 krooni (4 miljoni E. m. ümber)! Summa kasutatakse esimeses ioones kergejõustiku treenerite ametisse seadmiseks.

Kui väljamaade ettevalmistustööd võrrelda Eesti omadega, siis on need meie omadest ette jõudnud. Eesti on osa võtnud Antverpeni ja Pariisi mängudest. Antverpeni mängude eel oli meie ettevalmistus võrdlemisi üürrike. Pariisi eel oli see üldiselt kestvam, mis meie saavutustes ei jäänud avaldumata. Pariisi eel said meie poolt esitatud viiest alast: kergejõustik, tõstmine, maadlus, jalgpall ja pokk ainult maadlaja ja jalgpallimehed treenerite juhtimisel süstemaatilise treeningu osaliseks. Ja see ei jäänud mõjuta, kuna arvamine järele pidid meie tugevamateks ja läbilöövamateks aladeks Pariisis olema tõstmine ja kergejõustik, kuju-

Foto Th. Mikkov.

Kolm aastat järjestikku Eesti 2. kl. jalgpalli meister.

Tall. Kalevi meeskond, kes 1922., 1923. ja 1924. a. omanud Eesti 2. kl. jalgpallimeistri tiitli.

Tall. Kalevi 2. meeskond on oma mänguga meie 1. klassi 1 tasapinnal seisev. Meeskond on selle tõttu 3 aastat järjestikku kindlalt oma klassi meistriks tulnud. Tänavusel hooajal on meeskond pidanud 25 võistlust, millest 23 võidetud ja 2 viigiga lõppenud. Väljaspool Tallinnat on meeskond kokku 7 võistlust pidanud, nimelt Jõeletmes, Pärnus, Viljandis, Rakveres ja Narvas. Meeskonna parematest tagajärjedest on nimetada: võit Hels. Kiffeni üle 2:0, Tall. Spordi koondusega 1:1, Sport teisega 3:0, 4:0 ja 2:1. 25-e võistluse kohta on löödud väravaid 115 ja vastu saadud 20. Tänavuseks Harju meistriks tuli meeskond 3 mängu ja 3 võiduga väravatega 17:5 ja Eesti meistriks 8 mängu ja 8 võiduga väravatega 24:5. Väravaid on kõigerohkem löönud Maurer 2., nimelt 25, siis Kipp 23 ja Läll 22. Järgnevad Räästas, Kull ja Piperal. Pildil vasakult: Kallaste, kes hooaega algas 2. klassis ja esivõistlused tegi kaasa 1. klassis, väravavaht Tanne, kaitsja Kull, poolk. Paalberg, kaitsja R. Pöder, paremp. äär Piperal (kapt.), vasak äär Räästas, keskpoolk. Freiberg, vasak sisemine Läll, tsentr. Kipp, poolk. Römmer, paremp. sisemine Maurer 2. ja finaali vahekohtunik O. Silber.

nesid aga selleks maadlus ja osaliselt ka jalgpall.

Üldine ettevalmistustöö ja asiandlikkude treenerite tähtsus eeloleva olümpiaadi jaoks on meile suureks ja kiireks tööks, mis peatset algust tarvitab.

Tõstmine.

Rigoulot on löönud ilmarekordi.

Poolraskekaalu olümpiavõitja tõstmises prantslane Charles Rigoulot, atakeerib päevast-päeva tõste ilmarekorde. Praegu võistleb Rigoulot raskeskaalus ja ta järelljätmatute püüete sihiks on liitua luksemburglase Alzini käes olevat kahe käega rebimise ja sakslase Gässleri kahe käega tõukamise ilmarekordi.

Luksemburglane Alzin on omalt kohalt fenomen. Ta oli Pariisi olümpia tõsteturniiri raskem mees. Alzin on hiiglaseliku kasvuga ja otse naermapaneva palksusega. Ta nettokaal Pariisi võistlustel oli 146 kg., see on 8 puuda 36 naela! Alzini kohutava kehasuuruse juures võiks arvata, et selle omaja vaimuilm tõnts on, kuid Alzin on selle vastu ootamatusena intelligentne ja nobedamõtteline mees ja isegi võib ütelda, õrn inimene. Selle juure näib, et ta oma suure kogu tõttu end veidi õnnetunagi tunneb. Alzin, oma ligi 9-puudalise keha juures esimese klassi atleet, omistas kahe käega rebimises ilmarekordi tagajärjega 114 kg.

Nüüd, 2. novembril, on Charles Rigoulot Pariisis löönud Alzini ilmarekordi 116-kilolise tagajärjega, mis Alzini senisest rekordist 2 kg. parem. Rigoulot on Alzinile vastandiline tüüp. Rigoulot on noor Prantsuse soldat ja tal vast täitus 20 eluaastat. Enne Pariisi olümpiamängu tõusis ta kui seen sooja vihma järele ja tuli olümpia turniiril üleolevalt kogusummaga 502,5 kg. poolraskekaalus olümpiaimeistriks.

Ühes õnnestanud Alzini ilmarekordi atakeerimisega on Rigoulot korduvalt ette võtnud kallale tunges sakslase Gässleri rekordide rekordi vastu, mis püsib kümme aastat.

Gässleri saavutus on suurem kõigi tõsterekordide seas. Nimelt on Gässleri tagajärg kahe käega tõukamises 151 kilogr. (9 puuda 8½ naela) võimsam tagajärg, mida tõstmises saavutatud.

Rigoulot on viimasei atakaal selle suurrekordi vastu jõudnud 140 kilogrammini (341,6 naela), kuna ta varem parem tagajärg on 141 kg. Siia on juure tuua, et Eesti raskekaallane H. Tammer Pariisi turniiril tõukas kahe käega 142,5 kg. (347,7 naela), mis on kõigi kategooriate olümpia rekordiks.

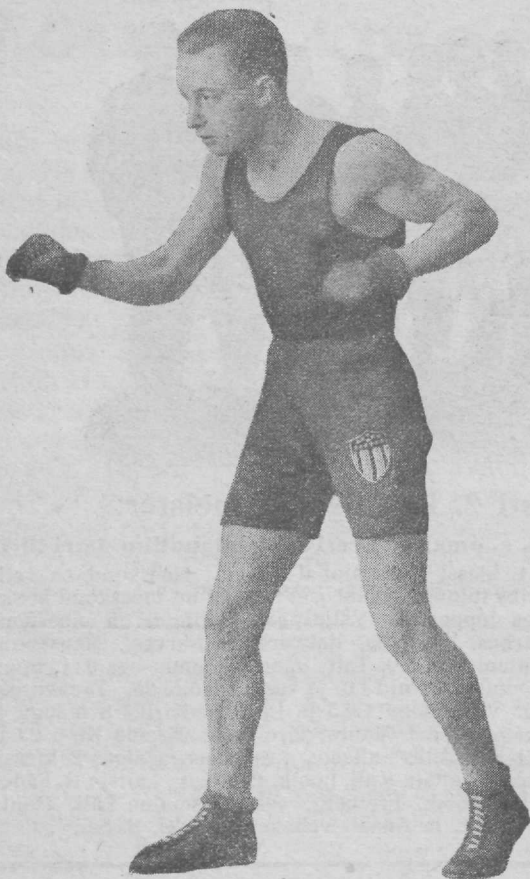
Viimase viie aasta ametliikude võistlusteadete järele ei ole kahe käega tõukamises maailma raskekaalutõstjad üle 143 kg. ulatanud. Selle piirini on Gässleri ilmarekordi atakeerijaks olnud peale prantslase Rigoulot eestlase Tammeri veel prantslased Cadine ja Vasseur.

O. Ottander,

vana kuulus Rootsi jooksja, on 10-aastase puhkuse järele jälle vormi tõusnud ja Stokholmi staadionil võitnud 60 mt. ajaga 6,9 ja kaasvõistlejaid üle kahe meetri maha jättes. Paar nädalat varemalt jooksis Ottander 100 mt. 11,3. Stokholmi võistlustel, mis olid viimased üldised lõppenud hooajal, olid teised tagajärjed järgmised: 5000 mt. Vide 15.34,6, 2) Selen 15.58. Lundgren oli paremaks 1500 meetris, aeg 4.11,9. 2) Qvist 4.18. Mattson jooksis 10.000 mt. 33.40,8. Christiennson jooksis 110 mt. tõkkeid 15,9 ja Luning heitis kestab 43,51, 2) Bergqvist 40,68. — Võistluste ajal oli ainult 3 kraadi sooja.

Uudised Ungarist.

MTK rekordvõit. — Esivõistlused. — Kavatsus jalgpalli hooaega piirata!

Valentin Luts,

Eesti sulgkaalu poksimeister,

tuli oma kaalus võitjaks rahvusvahelistel poksivõistlustel, mis 2. ja 3. nov. Riias korraldas sealne Krause. Peale Läti paremate ja Eestist Lutsi võitis võistlustest osa 4 sakslast Königsbergi Achilles'ist. Suuremalt osalt said sakslased lätlastelt liita.

Inglise jalgpalli võistlused.

Konkurents kõveneb.

London, 4. nov. (E. Spordilehe Inglise kirjasaatjalt.) Viimasel laupäeval ei olnud Londoni klubid vähemalgi määral õnnest soodustatud. Kõigil Londoni kolmel esimese liiga seltsil tuli oma karvad jätta. Rābalamini läks Tottenham'ile, kes Aston Villa vastu stardist hästi välja läks. Seis oli 1:1 kui Tottenham õnnetu juhuse tõttu 2 mängijat kaotas ja Aston Villa siis võitjaks tuli 3:1.

Nörka partiid tegi Arsenal Bolton Wanderersi vastu. Viimane oli jälle kord heas vormis ja vabritseeris 4 väravat 0 vastu.

Notts County võitis Manchester City üllatavalt kindlalt 2:0 ja tuli sellega tabeli ette otsa, kuna Huddersfield sai oma teise kaotuse — West Bromwich'ilt ja senine tabeli peremees Birmingham Blackburn Roversi vastu ainult viigi saavutas.

Sunderland, kes Nottingham Forestile 3:1 sauna andis, on nüüd liideritele lähedale jõudnud ja ei ole juhtimise ülevõtmisest oma kätte enam kaugel.

Üldiselt on konkurents juhtimise pärast kõvenenud. Varemalt oli esiplaanil Huddersfield Town ja oli hulk aega võitmatu meeskond, siis tungis esile Birmingham ja nüüd juhivad Notts County ühes West Bromwichi ja Birmingham'iga, kellel kõigil 13 mängu kohta 17 punkti, järgneb Sunderland, kes 12 mängu võitis 16 punkti välja toonud. Parema väravate vahelkord on Notts County'l.

Budapest, 5. nov. (E. Spordilehe Ungari kirjasaatjalt.) Palju sõnu ja trükimusta kulutati enne kui kätte jõudis Budapesti jalgpalli suurriivaalide võistlus MTK ja FTC vahel, mis pidamisele tuli Ungari esivõistluste tsükklis. Juba kümme aastaid on kestnud võitlus MTK ja FTC vahel, kes vaheldamisi on omanud Ungari meistri tiitlit. Aastal 1901 mängis FTC esimest korda 1. klassis. Kaks aastat hiljem tuleb ta aga juba meistriks. Siis tuleb FTC-l mõni aasta meistritiitlit MTK-ga jagada. Aastal 1909 kujub suur FTC meeskond, kes 5 aastat järjest võidab meistri tiitli. 1914. a. tuleb meistriks MTK. Viimane kannab kergemini üle sõja-aastad. 1914. a. peale võidab MTK kümme korda suure Ungari meistri nime. See ajajärk on MTK ainuvalitsuse tähe all.

Nüüd oli vastne võistlus MTK ja FTC vahel 19. okt. ja kujunes hiiglaüllatuseks FTC eklatantse lüüasaamise tõttu. Seniste tagajärgede põhjal oodati MTK võitu, kuid ei võidud arvata sellele katastroofaalsele suurusel. Kui viimasel 10-nel aastal MTK küll meister on olnud, on aga väravate differentis võistlustel FTC-ga olnud ainult 1 või 2 väravat. Nüüd aga jõuti kahekohalise arvu juure!

MTK astus välja Brünnist tagasitulnud Opata'ga, kuna FTC-l ilma Pataky'ta mängida tuli. 20.000 pealtvaatajat viibisid sel väravate sajal. Juba 4. minutil murrab Orth (MTK) esimese värava, siis veel uuesti Orth. Kaks järgmist väravat, samuti esimese pooltunni sees, teeb famooside kombinatsioon-pealetungide järele Molnar. FTC saab penaltyst ühe värava ja poolaeg lõpeb 4:1.

Teine poolaeg toob FTC kaitse kokkuvõtte. Orth lööb 48. ja 61. min. jälle 2 väravat, Mandl platseerib ühe penalty, FTC saavutab Hegeri läbi oma teise värava. Siis löövad Orth ja Molnar kokku veel 4 väravat. Nii tuli lõpuseisuks tähelepanu äratav tagajärg 11:2 MTK heaks.

FTC suurt nörkust pannakse viimati kannatada saanud väravavahi Amseli arvele ja suuremalt osalt sellele, et FTC-s kaasa mängisid mitmed uued mehed, kes FTC spetsiaalset mängustiili ei valitse.

Orth oli päevakangelane. Teda ei ole enam kaua aega sarnaselt mängima nähtud. Ka tema teised kolleegid edukas — Braun, Molnar, Opata ja Lenny näitasid hiilgesaavutusi.

FTC tahtis peale oma katastrofaalset kaotust MTK-le mängu Wiini Rapid

vastu üle anda kõvematele õlgadele ja tegi wiinlastele ettepaneku MTK-ga jõude mõota. See ei olnud aga sugugi maitses mõöda Rapidile, kes hea meelega kord odavat võitu tahtis saada. Kuid FTC ei teinud võitu Rapidile kergeks, kuna wiinlased oma võistlusega vormis suurelt tagasiläinud Budapesti FTC vastu ei jätanud iseäranis väljapaistva võime muljet. FTC kaotus oli 1:3.

MTK näib oma praeguse standardmeeskonnaga Ungari teistele klubidele jälle võitmatu olevat. Nemzeti S. C., Ungari noorem 1. klassi meeskond, pidi selles veenduma kaotusega 2:6, vaatamata asjaolule, et esimese värava tegi Poolajal oli juba seis 4:1 MTK heaks. Orth oli jälle peenes vormis.

Iseäraliku juhuse tõttu otsustasid 3 teist meistrivõistluste mängu alles viimasel minutil. Nii sai õnnetu võitlev UTE 4 min. enne lõppu KAC vastu tasakaalu värava saavutada. Lõpuseisuga 1:1 päästis UTE omale 1 punkti. VAC võitles tuntavalt õnnelikumalt. 5 min. enne lõppu oli ta Zuglo'le kaotuses 0:1. 87. min. saavutas WAC esimese ja teadmatul põhjusel 3-minutilisel ülemängul teise — võiduvärava. 3. jaoskond võitis ülikooli tähtselt lõpuvilega. Otsustav värav langes nimelt 90. minutil.

Praegu juhivad esivõistlustel punktidega MTK.

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tän. 2

Kõnetraat: 16-56, 21-78.

Mänguasjad, koolitarbed, süstad ja tõukekelgid.

Ungari kehalise kasvatuses nõukogu, kes Ungari sporti juhivad, on siseministritele ettepaneku teinud, et jalgpallivõistlused 1. juunist 31. augustini oleks Budapestis ja selle ümbruskonnas politseiiselt keelatud. Selle ettepaneku juure on põhjenduseks lisatud, et jalgpall oma suure populaarsusega teisi spordialasid ei lase maksvusele. Kuid see ei näi läbi minevat, sest Ungari siseminister, kes aktiivne jalgpallimees olnud, seletas mõjuvalt, et selts, kes suvikuudel jalgpalli mängib, mingit ei ole seega teinud, et teda politseiiselle vastutusele võtta.

O.Ü.

«Salus»

Tallinn, Pikk tän. 40,

Kõnetraat 16-18.

Valmistab ja müüb meesrahva, naisterahva valmisriideid ja koetud kaupsid.

Kõik saadused on valmistatud omas vabrikus kõrgeväärtuslisest materjalist.

Eriosakond spordiriide alal.

Spordiseltsidele ja klubidele iseäranis kasulikud tingimised.

Argentiina atak Uruguai ilmameistri tiitli peale.

Uruguai rasketes võistlustingimustes löödud. — Revansh Euroopas.

(2. lehekülje järg.)

Uruguai loorberid ei anna Argentiinale rahu.

Lõuna-ameeriklastele ootamatusena tulnud Uruguai triumf Pariisis, millest selgus, et kõigil L.-Ameerika rahvustel seal hiilgamiseks oleks shansse olnud. Tõstis ägedad mõtteavaldused esile ja kõik L.-Ameerika rahvused hakkasid ettevalmistusi tegema Uruguai meistritiitli röövimiseks. Loomulikult seadis ennast siin Argentiina esirinda, kui endine L.-Ameerika jalgpallispordi patroon ja Uruguai õpetaja.

Soodne moment tiitli omandamiseks avanes Argentiinal muidugi L.-Ameerika esivõistluste näol, kus kõik rahvused üks-teisega iga aasta kohtavad. Elevus mõlemas leeris oli ennenägematult suur ja kohtamispäeva oodati kui lunastuse saabumist.

Varematel aastatel on L.-Ameerika meistriks olnud: 1916 — Uruguai, 1917 — Uruguai, 1918 — Argentiina, 1919 — Brasiilia, 1920 — Uruguai, 1921 — Argentiina, 1922 — Brasiilia ja 1923 — Uruguai.

5-minutiline mäng 65.000 pealtvaataja ees.

Buenos-Airesi „La-Plata“ kirjutab esimesest Argentiina-Uruguai kohtamisest järgmist:

„29. septembril valitses linna tänavatel Sportivo Barraca staadioni suunas ülielav liikumine. Noor kui vana püüdis kasutada juhust olümpiavõitjate ja Argentiina esitusmeeskonnaga võistlust jälgida. Tänavraudtee oli suurendanud vagunite arvu sinnapoole viivatel liinidel kuni viimase võimaluseni, kuid neist ei tahtnud jätkuda inimeste mahutamiseks. Vahetpidamata voolasid ka autod ja teised sõiduriistad.

Kella 3-ks kogus staadioni 65.000 inimest. Kuna seal jätkub kohti ainult 42.000-dele, tekkis ummistus ja keegi ei pääsnud oma kohtadele. Ajakirjanikkude loosh võeti tormijooksuga oma alla ja need olid sunnitud oma kohtadelt taganema. Lõpuks valgus mass ka väljale. Kui võistlejad väljale ilmusid, teatasid korraldajad, et võistlus sarnases olukorras sündida ei või. Äärajajatel ja -poolkaitsjatel ei olnud absoluutselt mingit liikumisvõimalust. Publik aga ei tahtnud sellest kuulda ja nõudis mängu algamist. Viimaks suudeti kuidagi publikut tagasi tõrjuda ja mängu alustada. Viie minuti möödudes tuli vahekohtunikul mängu publiku pealetungil katkestada ja mängijad lahkusid riietusruumidesse. Rahvas hakkas manifesteerima ja piletiraha tagasi nõudma. Välja puhastamiseks telliti kohale suurem hulk politseinikke. Üks salk nurjatuid püüdis väljalt lahkumisel tribüüne põlema süüdata. Abiks telliti linnast kiirelt kohale tuletõrje.

Suurvõistluse eelmängud Boca Juniors — Chacarita Juniors ja Combinados Asociacion Uruguay 2. Division — Combinados Asociacion Argentina 2. Division lõppesid 2:0 ja 0:0.

Järgmiseks võistluseks avaldasid uruguailased nõusolekut neljapäevaks 2. oktoobriks.“

Campeones Olimpicos 1924 — Combinados Asociacion Argentina 1:2.

Sama „La-Plata“ kirjutab 3. oktoobril võistluse kohta:

„Kes eile Argentiina—Uruguai võistluse tunnistajateks olid, neil ei unune nii-pea need pinevad minutid. See ei olnud mingi harilik jalgpall, mida igapäev näha, see oli jalgpallikunst! Iga mees neist mängijatest — niihästi uruguailased kui ka argentiinlased — tõendasid eile, et nad tõsised meistrid ja kunstnikud jalgpalli alal on. Igaüks neist näitas kõrgeid üksiksaavutusi ja harmoonilist kooskõla meeskonnana. Oleks ülekohtus üht või teist mängijat eriliselt esile tõsta, kõik olid täiuslikud ja väljapaistvad omal kohal.

Mängust enesest.

Vahekohtunikule — kes oma ametit suure oskusega täitis — esinesid mõlemad meeskonnad järgmistes koosseisudes:

Uruguai: Mazzali; Nasazzi ja Uriarte; Zingoni, Zibechi ja Andrade; Urdinarrain, Scarone, Petrone, Cea ja Romano. (8 olümpia meest).

Argentiina: Tesorieri; A. Celli ja Bearzotti; Medici, Fortunato ja Solari; Tarascone, E. Celli, Sosa, Seoane ja Onzari.

Väljapoole valik langeb Uruguai heaks. Kell 3.09 minutit algab võistlus.

Uruguailased lähevad kohe offensiiv mängule. Nende pimestavad kombinatsioonid leidsid esiotsa vastastena veidi kohmetuid ja närvilikke argentiinlasi, kes endid küllalt ei suutnud koguda. Uruguailastel oli seetõttu hõlbus miniteid kordi läbi murda ja Tesorieri pühadust hädaohu asetada. Tesorieri suutis siiski iga lööki suurepärasel kombel likvideerida. Tugevat toetust leidis ta kaitsjapaarilt A. Celli ja Bearzotti, kelle vastupanek suure osa ilmameistri atakidest mitte miskiks muutis.

Pikkamööda toibusid argentiinlased. Nad purustasid vastase pealetungi hoo ja läksid üle tormijooksule. Tekkis ühetasane ja pinev heitlus. Onzari töötas vasakul tiival suurejooneliselt. Tarasconel oli kahjuks liiga vähe tööd paremal tiival esimestel minutitel kaasmängijate mittemõistmise tõttu. Mäng oli täielikult lahine nüüd.

Tarascone asub pealetungile.

Paremal äärajajal õnnestub läbimurre. Õigel ajal söötab ta keskele. Nasazzi on aga kohal ja lööb palli peaga eeskuiulikult ära. Sosa saab selle. Nasazzi hüppab uuesti peale ja on sunnitud seisukorra peastmiseks palli kornerrisse saatma. Onzari toimetab seda. Ta tegi seda sarnase meisterlikkusega, et pall otsekohe väravaposti alla vajus. Uriarte püüdis seda veel peaga võrgust välja hankida, kuid juba kõlas vahekohtuniku vile. 1:0. Oli möödunud kõigest 14 minutit. Sellele järgnev juubeldus on kirjeldamatu. Politsei takistuse peale vaatamata murdsid entusiastid selleks matshiks eriliselt ehitatud betoon-kaitsevõrest läbi, et Onzarit kallistada ja suudelda.

Nasazzi,

Uruguai meeskonna parempoolne kaitsja ja kapten.

Uruguailased asusid kirglikult värava tasumisele. Tesorieril oli jälle palju tööd. 30. minutil on Argentiina värava all suur ummistus. Peakombinatsioonid Petrone ja Scarone vahel. Viimane saadab lähedast kaugusest püüdmatu palli võrku. Tasaakaal 1:1.

Võistluse jätkamine tõi Argentiinale raske kaotuse. A. Celli sai vigastada ja kanti väljalt ära. Mäng katkestati seniks kui reservmees Bidoglio tema asemele astus. Võideldi edasi suure südusega. Tarascone oli pealetungi hing, ja ühel tema läbimurdel näis värav jälle õhus hõljuvat, kuid samal momendil kõlas vahekohtuniku vile poolajaks. Publik avaldas elavat meelepaha.

Teisel poolajal, mis kell 4.28 min. algas, on mäng esiotsa elutu. Pea aga muutub see jälle kiireks. Argentiina asub jälle pealetungile. Tuntakse, et värav on tulemas. Tarasconet söödetakse vahetpidamata ja ta ei väsi läbimurdeid ja hiilgavaid tsenderdusi tegemast. 53. minutil suudab ta suurepärasel viisil läbi murda ja teise värava lüüa. Publik on vaimustuses ja juubeldab kirjeldamatult.

Uruguailased püüavad seda jälle tasuda, kuid argentiinlased on oma edu kaitsmises visad. Näib siiski, et ülekaal püsib nüüd Uruguai käes. Kahjuks on aga vahekohtunik sunnitud mängu 5 minutit enne normaalaega lõpetama. Andrade põrkab Onzariga kokku ja viimane saab vigastada. Kas meelega või juhuslikult, ei saa kindlaks teha, kuid osa publikut hakkab märatsema ja püüab õllepudelitega Uruguai mängijate kallale tungida. Uruguai

(Järg 6. leheküljel.)

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

**Soovitab oma valmistatud spordi
ja võimlemise abinõusid.**

Hinnakirjad tasuta.

(5. lehekülje järg.)

lahkub väljalt ja vahekohtunik tunnistab Argentiina võitjaks.

Olümpiavõitjad on Argentiina esitsemeskonna poolt loodud. Sini-valged värvid lehvivad võidumastis. Võitjad teevad auringi ja neid kantakse kätel.

Lõpuliku paremuse selgitamiseks nõuab Uruguai uut võistlust erapooletul Euroopa pinnal.

Nagu võistluskirjeldusest näha, püüdis Argentiina publik kogu aeg oma mõju võistluse käigu peale avaldada ja omi võistlejaid soodustada. See andis Uruguaye täiesti õigustatult põhjust uut võistlust lõpuliku paremuse selgitamiseks nõuda ja seekord erapooletul pinnal, milleks uruguaylased kõige kohasemaks peavad Euroopat. Ka argentiinlased on sellega päri ja nüüd jääb oodata, kes Euroopa riikidest kutsega L.-Ameerikasse esineb ja võistluse korralduse oma peale võtab.

Ühenduses oma tiitli kaitsmisega Argentiina vastu Euroopas, kavatseb Uruguai ka pikemat võistlusreisi paremates kontinendi jalgpallimaades ette võtta. Nii on ette nähtud maad: Holland, Prantsusmaa, Itaalia, Šveits, Austria, Ungari ja Saksamaa. Ka Rootsi püüda neid oma poole võita. Saksa jalgpalliliit olla nendega juba lepingu kahe maavõistluse pidamiseks sõlminud. Budapestis stardivad uruguaylased 17. mail.

L.-Ameerika esivõistluste esimeses ringis seisab Uruguai ikka eesotsas. Tshiliit võitis ta 2:0 ja selle järele Paraguait 3:1.

Veel Musta Maski affäärist.

H. Baumann, üks Riia Musta Maski jalgpalliklubi asutajatest, on Musta Maski affäärist, mille kohta eelmises E. Spordilehes pikemalt kirjutatud, Läti ajalehtedes järgmist avaldanud:

„Mitte kusagil ja kunagi ei ole minu poolt avaldatud, et jalgpallimeeskond Must Mask oleks Rootsi oma. Reklaami tegemises Mustale Maskile kui Rootsi meeskonnale langeb süü Kaunase LFLS'i peale.

Kaunasesse jõudmisel nähes, et müüri-lehtedel oli Must Mask nimetatud Rootsi meeskonnaks, palusime mängu eel teatada, et meie ei ole rootslased. Samal põhjusel võtsime ka maskid peast, et meid pärast ei saadaks süüdistada, et peites maskide alla meie oleks andnud ennast teistena välja“.

Leedu lehed avaldavad omalt poolt LFLS'i pikki seletusi. LFLS. veeretab terve't süü Musta Maski peale.

LFLS., kes võistlust Musta Maskiga pidas ilma oma liidu loata, on diskvalifitseeritud kuni 1. jaan. 1925. a.

Läti liit ei ole küsimust veel otsustanud, vaid on Leedu liidult traadi teel täielikumaid andmeid soovinud.

Soome jalgpallimeister hävinenud.

Turus peeti karikavõistlus Turun Palloseura ja tänavuse Soome meistri Turu JFK vahel, mis andis Palloseurale üllatavalt puhta võidu. Tagajärg oli 3:0 (1:0). JFK mängis 3 varamehega. Vahekohtunik oli V. Eklöf.

Torino maraton.

Võitja Romeo Bertini. — Sakslane Hempel suure lõpuspurdiiga kolmas.

Itaalia suur Torino maraton, millest läinudastal osa võttis ka Jüri Lossmann, peeti tänavu 26. oktoobril. Stardis oli terve Itaalia maratoni klass, eesotsas Bertini, Arri ja Alciati'ga. Välismaalastest startisid ungarlane Kiraly Pal ja sakslased Hempel ja Pohl, peale selle veel mõningad prantslased ja belglased. Kokku võttis osa 104 meest. Jooksutee läks Torino velodroomilt läbi linna välja ja sealt Riboli kaudu velodroomi tagasi. Läinud aastase maratoni ajal olnud pöörase kuumuse ja hinge matva tolmu asemel oli nüüd villu vihmane ilm porise teega.

Välismaade sportlastel on vähe aimu, missugustesse peensustesse ulatava täielikkusega ja vaimustusega Itaalia ajakirjandus propageerib Itaalia maratoni. Jooks leiab publikus suurt vastukõla ja kogu Torino kodanikkond on sellest maratonist kaasa kistud.

Töösturite poolt on rohkest auhindu välja pandud, kuna Itaalia kuninga poolt on auhind parema meeskonna saavutuse eest.

Stardist peale asusid itaallased, nagu see neil harilikuks, etteotsa. Nagu metsik iaht tormasid jooksjad, jalgrattasõitjad ja autod läbi inimestega tihedalt piiratud tänavate. Esigrupiks oli Bertini, Alciati, Ferrera ühes Kiralyga. 30 km. peal oli sakslane Hempel viieteistkümmes, 35 km. peal juba üheksas, 6½ min. Bertinist järel olles. Hempel tegi selle järele suure lõpuspurdi ja passeeris finiši kiireima lõpuringi järele kolmandana.

Tagajärjed olid: 1. Bertini, Itaalia, 2.49.55,4; 2. Alciati, Itaalia, 2.50.42,2; 3. Hempel, Saksa, 2.51.27; 4. Ferrera, Itaalia; 5. Oberto, Itaalia; 6. Kiraly, Ungari; 7. De Luck, Itaalia; 8. Arri, Itaalia; 9. Pohl, Saksa; 10. Zitti, Itaalia.

Võitja Romeo Bertini on Pariisi maratoni teine mees.

Suure kuninga auhinna, mille võitmise tingimuseks oli ühe klubi kahe jooksja tulek esimese 15-ne sekka, võitis S. C. Charlottenburg Hempeli ja Pohli kaudu saadud 12 (3+9) punktiga.

SPORDI-, MÄNGU- JA VÕIMLEMISTARBED.

**A.-S. BALTI SPORDIRIISTADEVABRIK
TARTUS.**

Kontor: Tartu, Aurulaeva tän. 1, telefon 1-87.

Ladu: Tartu, Rüütli tän. 9, telefon 6-02.

Esitaja Tallinnas: **o.-ü. „ESTO“**,

: Tallinn, Pikk tän., 47, telefon 10-02. :

Inglise amatöörid — Lõuna-Aafrika 3:2.

Ka Inglise amatöörid saavutasid võidu. Nad omasid Lõuna-Aafrika üle napi võidu 3:2. See tagajärg oleks parem olnud kui mitte inglaste kuulus vasak äär leitn. Hegan, kes kardetavamaid pealetunge sisse juhtis, poole tunni järele, mil seis oli juba 3:0, vigastada ei oleks saanud ja täielikus võimetuses mängust pidi loobuma. Poolaeg oli 3:1. Teine pool Aafrika heaks 1:0.

Hollandi—Lõuna-Aafrika 2:1.

Amsterdams 2. nov. peetud jalgpalli maavõistluse Hollandi—Lõuna-Aafrika võitsid hollandlased napilt 2:1. Hollandi mängis esimese poolaja pärituult ja tegi 10 min. järele Volkersi läbi esimese vä-

rava. Teise löi 30. min. vasak äär De Natris. Tagajärg 2:1 oli juba poolaja lõpuks. Teisel poolel hoidsid hollandlased oma võidu alal tugeva kaitse abil. Mäng oli fair, kuid terav, kuna viik mängukäigu enam oleks vastanud.

Ameerika meistriks 5-võistluses

on tulnud Anthony Woostroff, kes oma konkurentidest tuntavalt parem oli. Üksikud resultaadid: Kaugus 1. Woostroff 7,05; 2. Misbach 6,79; oda 1. Woostroff 41,38; 2. Lichtmann 41,08; 200 m t. 1. Woostroff 24,2; 2. Misbach 25,3; ketta 1. Asthon 39,39; 2. Andromedas 38,59; 1500 m t. 1. Woostroff 4,45; 2. Misbach rinnajagu järel. Võistlusi peeti New-Yorgis.

Kodumaalt.

Foto Uudis Pärnus.

TJK — Tall. politsei 3:1 (2:1).

Nim. sõprusvõistlus peeti 9. nov. Spordi väljal. Nüüdse võiduga rehabiliteeris TJK oma eelmist mängu politseiga, mis oli TJK kaotuseks sama vahekorraga 1:3.

Esimese värava teeb Jürgenson läbi-murdega. TJK heaks teiseks väravaks veerevat palli peab Javorski käega, mis toob penalty. Selle toimetab sisse Jürgenson. Poolaja lõpul saab vaba olev Tipner 15 mt. pealt palli ja läkitab ta TJK lati alla. Seisuga 2:1 minnakse poolajale. Esimese poole TJK ülekaalu järele domineerib teisel poolal kergelt politsei. Poolaeg toob aga siiski TJK heaks ühe värava juure, mis lõpuseisuks jättis 3:1. Viimase värava tegi parem äär Winter, kes kolmest mehest läbi dribbeldas ja palli 20 mt. värava ristnurka saatis. Winter on nii ütelda Shveitsi eestlane, kuna ta pikemat aega Shveitsis elanud. Winter jääb oma 18-aastase mänguea juures edaspidi kindlalt startima TJK palliga lövi vapi alla.

TJK mängis seekord ilma oma A- ja O-ta (Silberid), kuid, nagu tähendatakse, võitis TJK sellest ainult.

Kohtunik H. Paal (Tall. Sport).

Humanitaargümn. Tall. keskkoolide jalgpallimeister.

6. nov. peeti Kalevi väljal, mis sarnanes mudavannile, Tall. keskkoolide jalgpalli esivõistluste finaali.

Meeskonnad asetused järgmiselt: kolledsh; Visnapuu; Kaljot, Lass; Javorski 2., Paalberg, Jöers; Luha, Tammar. Jürgenson, Sork, Pallik; humanitaargümn.: Silvester; Toover, Sikstus; Pressraud, Turner, Römmer; Laamann, Liibek, Lõuna, Lasner, Stein.

Nende koosseisude järele oleks võinud möönda kolledshi 3—4 väravalist ülekaalu, kuna humanitaargümn. oleks jäänud null kaitseloolmiku Kaljot—Paalberg—Lassi ees.

Üllatus oli kui esimesel poolajal Steini söödust tuleva palli Laamann 14 mt. pealt võtab demult jalale ja teeb gümn. heaks 1:0.

See jäigi lõpuresultaadiks. Teine poolaeg oli gümn. paiguti 9 mehega ja lõpul tegi kolledsh tugevat pressi. Lass pidas lõpul üksi kaitset üleval, toetas edurivi ja tegi kui mitte kolme siis kahe mehe tööd ja nägi porist kui satan välja, kuid edurivi

Osavõtjad rahvuslistest maadlus- ja tõstevõistlustest Pärnus,

mida 1. ja 2. nov. korraldas Pärnu Tervis. Esimene rida ülevalt (alates vasakult): Kask (Tori Kalev), Laater (Vaprus), Reikop ja Tamm (mõl. Tervis), Blumfeldt (S. Kalju), A. Tõlp, Võigamast ja Meibaum (kõik 3 Tervis). 2. rida: Kiisk (S. Kalju), Prudel (Vaprus), Kursmann (Tall. Kalev), T. Jürvetson, Unger, Oley, Laas, Eberg ja Sontag (kõik Tervis), Pusse (S. Kalju). Kolmas rida: Volrat (Tall. Sport), Tamm (Tervis); kohtunikud Janson (S. Kalju), E. Soovik, Monso, Tomson (kõik 3 Tervis), Tamm (Vaprus), E. Brock (Vaprus). Alumine rida: Mitt (S. Kalju), Põntson (Vaprus), Käpp (Tall. Kalev), Kask (S. Kalju) ja O. Tuul (Tervis). Võistluste kirjeldus on toodud E. Spordilehes nr. 25.

suurtükid Jürgenson (internatsionaal) ja Sork (Nõmme Kalju) olid porisel pinnal löögikummad.

Humanitaargümnaasium võitis eriti välja sügaval poril oma väiksemeeste parema tehnika mõjule pääsuga, mida tugevndas meeskonna suurem ühtlus. Vahekoht. oli J. Piperal.

Nüüdse võiduga tuli humanitaargümnaasium neljandat korda Tall. keskkoolide meistriks.

Pärnu teated.

3. nov. algasid N. S. Vapruse korraldusel üldhariduslised ja kehakultuuri kursused. Lektorid on karskusliidust.

6. nov. algasid Tervise korraldusel raskejõustiku kursused, mida juhatab A. Volrat (Tall. Sport). Osavõtjaid rohkesti.

9. nov. peeti jalgpalli hooaja lõpuna matsh Tervise kerge- ja raskejõustiklaste vahel. Võitsid kergejõustiklased 11:0 (5:0). A. P.

RFK Läti jalgpallimeister.

Võitis finaalis Cesu viesiga biedriba't 5:1.

Riia, 10. nov. (E. Spordilehe Läti kaastööliselt). Läti jalgpalli esivõistluste finaali peeti Riias 9. nov. Riia meistri Rigas futbola klubi (RFK) ja provintsi meister Võnnu Cesu viesiga biedriba (CVB) vahel. Võistlus lõppes RFK võiduga 5:1 (1:1). Selle juures tegi CVB ise enesele 2 väravat, kuna ühe värava saavutas RFK handsi tõttu antud 11-meetri karistuslöögist. Veel on märkida, et provintslastel esimesel poolal

lahkus kannatada saamise tõttu ülkis parematest meestest ja teisel poolal mängis CVB samal põhjusel paiguti 9 mehega. Provintslaste nõrk punkt oli väravavaht.

Läti 1924. a. jalgpalli meistermeeskonna RFK koosseis: Jürgens — Gravels, Roga — Roze, Bone, Sokolovs — Abrams, Taurinsh, Rud. Barda, Arv. Barda, Urbans.

Finalist CVS: Kalnins — Vitols, V. Jansons — Lacis, Shmidts, P. Jansons — Krauklis, Vilks, Jozefsons, Shire, A. Jansons. Ad. Plum.

Saku õlletehas A.-S.

soovitab oma

ÕLUT ja MÕDU

tuntud võistlemata headuses.

SAADA IGALPOOL.

Mitmesugust.

Olümpiavõitjad poliitikameestena.

Lõuna-aafriklane Bevil Rudd. Antverpeni olümpia mängude võitja 400 mt. jooksus, on hiljuti Inglismaalt oma kodumaale tagasi pööranud. Oma atleedikarjääri peab ta lõpetatuks ja kavatses end nüüd ainult poliitikale pühendada. Kuni viimaste Inglise valimisteni oli Rudd erasekretäriks lord Birkenheadil, kes praegu Inglise uues valitsuses India asjade sekretär.

Tefne kuulus atleet — Harold L. Abrams. Pariisi 100 mt. võitja, tegi Inglise valimiste eel kihutustööd vanameelsete heaks ja pidas iga päev rea valimiskõnesid.

Traagika jalgpalliväljal.

Teist korda lühikeses aja jooksul on Inglismaal jalgpalli vahekohtunik võistluse ajal siit ilmast lahkunud. Varematal aastatel oli see tundmatu sündmus, kuid nüüd on see Inglismaal viimase kuue nädala sees teist korda ettetulnud. Eelmise juhtumise kohta on kirjutatud Spordilehes nr. 20. Nüüd oli pioneeride allohvitsier Blake Aldenhoti garnisoni võistlustel vahekohtunikuks. Ühe küljeouti sisseviske ajal langes ta äkitselt surnuna kokku. Ta abikaasa ja väike tütar olid pealtvaatajate seas. Loomulikult katkestati võistlus otsekohe.

Sellele vahekohtunikkude surma kakskihutumisele tuli lisaks veel kahe pealtvaataja kurb saatus. Nii langes liiga matshil Bury-Blackburn Rovers üks pealtvaataja surnuna maha ja sama saatus tabas üht teist pealtvaatajat Inglise firma Vickersi poolt korraldatud võistlusel.

Jalgpallimeeste võistlusele sõit autobussi ümberkukkumisega.

Mõnuseseta juhtumise elas läbi Fulhami jalgpallimeeskond enne Londoni karikavõistlust Tottenhami vastu. Ful-

hami meeskond oli täies koosseisus autobussi ja lähenes Tottenhamile kui ühel kurvel autobuss äkitselt ümber läks. Kõik seesistujad lendasid välja. Fulhami treener murdis oma käeluu, kuna mängijad õnnelikult terve nahaga pääsesid. Sündmus oli siiski sedavõrd mõjukas, et Fulhami mehed sõidule järgneval karikamängus vähe näitasid ja 1 : 5 lüüa said.

Eesti, Siberi ja Mandshuuria võit Breslaus.

Breslaus ligi 2 kuud kestnud rahvusvahelised professionaalide maadlusvõistlused on lõppenud. Võistlusi peeti kahes kaalus: kesk- ja raskes. Saksa lehed teatavad tagajärgedena, et raskeskaalus on võitjaks tulnud Jaan Jaago, Eesti, teiseks Petrovitsh, Siberi. Keskkaalus on võitnud Veimann-Veinura, Mandshuuria. Seega omasid võidupalme Eesti, Siber ja Mandshuuria. See oleks veider kolmik, kui meil teada ei oleks, et „siberlane“ Ratko-Petrovitsh ja „mandshuurlane“ Veimann-Veinura on oma õigete nimedega Domberg ja Veimann sama puhtad eestlased, kui Jaago.

Omapärane sport.

„Kaja“ kirjutab oma spordi rubriigis esimesel kohal pealkirja all „Suurem nahavargus sadamas“ 7. novembril järgmist: „Tallinna sadamas seisvatelt aurikutelt „Dianalt“ ja „Ariadnelt“ on mõne viimase päeva jooksul hulka väljamaalt toodud nahka ära varastatud. Varastatud nahk oli „Ühendatud nahavabrikute a.-s.“ omandus.“

Kuigi „Esmaspäev“ järiest kirjutusi toob igasugustest ekstsentrilistest spordialadest, on „Kaja“ uus „spordiala“ pikapäevaste tegevuse õitsemise peale vaatamata ikkagi liiga originaalne.

Göteborgi Kamraterna jalgpallimeeskond sõidab jõuluks võistlusreisile Hispaania. Meeskond treenerib energiliselt oma võistlusreise vastu. Kuna päevad lühikesed ja mehed päeval kinni, siis peetakse treeninguid õhtuti. Treeningu võimaldamiseks õhtuti on selts oma väljal Ullevilis sisse seadnud elektrivalgustuse tugevate lampidega.

Corinthians, Inglise kuulus amatöörjalgpallimeeskond, on võitnud Cambridge'i ülikooli meeskonda 3 : 1.

Londoni amatöörmeeskond kaotas Pariisi meeskonnale 1:3 (1:0), Põhja-Prantsuse vastu mängis London 1:1.

Belgia rahvusmeeskond pidas Brüsselis Punaste kuradite nime all matshi Londoni koondusega, mis andis resultaadi 2:2 (2:1). Belgased pidasid matshi treeninguna Belgia-Prantsuse maavõistluse vastu.

Viini Amateure mängis 1. nov. Praagas sealse DFC-ga 1:1. Mäng katkestati 5 min. enne lõppu, kuna üks Amateure mängija vahekohtuniku haavamise eest määratud väljalastumist ei täitnud. 2. nov. mängisid Amateure-Slavia ka 1:1, kuna võistlus poolajal vihma tõttu katkestati.

Zürichi Young Fellows 10 jalgpallimeeskonda olid kõik 26. okt. tules. Kaheksa meeskonda võitsid, kuna kaks viigile mängisid. Summas saavutasid nad 35 väravat 5 vastu.

Tsheho-Slovakkias tshehi rahvuspühapäevad jalgpallivõistlused andsid järgmisi tagajärgi: Tsheho-Slovakkia jalgpalliliit Tsheho-Slov. Saksa liidu vastu 1 : 1; Praaga linn Pilseni linna vastu 5:2; Brünni linn — Praaga linna vastu 4:3; Ostrau linn — Brünni linna vastu 4:0; Praaga Slavia — S. K. Nuselsky 4:0; F. C. Tepelitz — Praaga Meteor VIII 3:2.

Kaunases on Kaunase linna meeskond treeningmatshil Maikkabiga võistelnud 2:2 (2:1).

Uridil, Viini Rapid'i meeskonna kuulus forvard, laseb enesest jälle kuulda. Ta laskis oma paremal põlvel operatsiooni teha ja hulga aega ei olnud Uridil'ist midagi kuulda. Arvati, et ta miskilks löbukes ei pea Viinis professionaalse jalgpallimehena edasi mängida, kuid Uridil'i jalgpallikirg ei olnud nii hõlpsalt mahasurutav. Operatsiooni järele voodist välja tulles on Uridil treeningut alustanud ja lubab no-

vembri lõpust peale kaasa teha kõik suured võistlused.

Spordivõistlusi igale pariislasele korraldab järjekindlalt Pariisi spordiajaleht L'Auto. Osavõtjatel tuleb näidata järgmisi saavutusi: 40 km. käik 7 tunniga, 7 km. jooks 35 minutiga, 50 km. jalgrattasõit 2½ tunniga, 200 mt. ujumine, kuna selle juures ujumise aeg ei ole mõõduandev. Nende katsete sooritajatele annab leht oma spordimärgid.

Uue ilmarekordi tõstmises on püstitanud belglane Maes 30. okt. Brüsselis. Ta tõukas sulgkaalus vasaku käega 75 kg. Endine ilmarekord sel alal oli samuti Maes'i 72,5 kg.

Prantsuse vabariigi president G. Doumergue on vastu võtnud Prantsuse poksi-liidu aupresidenti kohta.

Uue Austria rekordi 10.000 mt. jooksus on Wiinis püstitanud Tuschek ajaga 33.52,9.

Paddock ja Murchison, Ameerika sprinterid, lähevad Berliini Sportblatti teatel maailmareisile. Nende võistlusreis, mille alguseks on ettenähtud 1. jaan., läheb peaaegu läbi terve ilma, mil nad tahavad maailma kõigi paremate sprinteritega võistelda. Teele asuvad nad San-Franciscost, sealt läheb tee Hawai saartele ja Filipiinidele ja viib siis Jaapani, Hiina, Austraalia, Uue-Meremaale, India, Lõuna-Aafrika, Itaalia, Prantsusmaale, Saksa, Inglismaale, Rootsi, Norra ja Daani. Reisi kestvus oleks üks aasta.

Ringi ümber Milano 15 km. pikkuse võistlusmaaga 2. nov. peetud jooksu võitis Speroni 52 min., 2. Bertini. 3. Ober-to. Käigu võistluse sama maa peale võitis Brunelli 1.12.33. Senine Frigerio rekord oli 1.15.12. Frigerio nüüd ei startinud. Osavõtjaid jooksust oli 201, lõpetas 147, käigust 308 ja lõpetas 259.

Carr, Austraalia sprinter, kes peale olümpia mängu Euroopasse jäi, on nüüd tagasi Austraaliasse — Sidneysse pööranud. Kuna ta oma isa laevaarisse astub, siis kavatses ta meistersportimisest loobuda.

Uue ilmarekordi kõrguslennus on püstitanud Prantsuse lendur Gourdon-Lesseurre, kes tõusis 12.066 meetri kõrgusele. Senine ilmarekord, püstitatud 1923. a., oli samuti prantslase — Sadi Lecoinge'i käes kõrgusega 11.145.

Autode arv Ameerika Ühisriikides oli 1. juulil 1924. a. 15.552.077. Seega on nende arv 20 prots. suurem kui aasta algul. Autodest on 13.645.726 sõiduautosid, 1.831.405 veoautosid ja 74.946 omnibusse. Arvatakse, et aasta lõpuks tõuseb Ameerika Ühisriikides tarvitusel olevate autode arv 18 miljoni peale.

Saksa sõjaväe maratoni, mida tänava peeti neljandat korda, võitis Wanderer 2 tunni 54 min. 50 sekundiga.

Rätsepatarvete kauplus

Tallinnas. Suur Karia tän. nr. 10, telef. 974.

Juhin tähelepanu, et on kohale jõudnud:

latsi siid, lasting serge.
Peale selle soovitan ladust
ülrikonna- ja palituriet.
Nõope igas suuruses, haake
:-: ja snalle jene. :-:

Müük suurel ja väikesel arvul.

Aupaklikult

S. S. Orloff.